

Muistiinpanot kansallisten vähemmistöjen ja vähemmistökielten Dialogifoorumista 11. toukokuuta 2022

Läsnäolijat: Marie Brorsson (S), Martha Wicklund (V), Omid Lundin Sulayman, Muamer Sepic, Sahra Strandberg, Åsa Tiderman, Maria Reuterhäll, Hanna Sahlqvist, Camilla Brehmer Trumö, Annelie Nyman, Lisa Otternäs, Annelie Söderberg, Åsa Pettersson, ruotsinsuomalaisten, romanien ja viittomakielten edustajat, Lovisa Strand, Tommy Aldergrim ja Hanna Swingborg.

Kokouksen avaaminen ja esittely

Lovisa Strand avasi kokouksen toivottamalla edustajat tervetulleiksi Dialogifoorumiin ja ilmoittamalla, ettei Jimmy Nordengren voinut saapua paikalle, koska hänen junansa oli myöhässä. Kokoukseen osallistujille tiedotettiin paikallisista MR-päivistä ja uuden lainsäädännön voimaantulosta sekä raportista romanien ja matkustavaisten elinehdoista. Örebron kunnan uusi suomen kielen hallintoalueen koordinoija Hanna Swingborg esittäytyi. Myös Marie Brorsson (S) esitteli itsensä ja kertoi, että hän korvaa nyt Dialogifoorumissa John Johanssonin (S).

Tarkista muistiinpanojen lopussa olevat linkit.

Hoito- ja hoivahallinnon tiedote

Hoito- ja hoivahallinnon edustajat esittäytyivät. Hoito- ja hoivahallintoon sisältyy kolme toiminta- aluetta: ehkäisevä toiminta, kotihoito sekä hoito- ja hoiva-asuminen. Niiden tehtävänä on toimia niiden vanhusten hyväksi, jotka tarvitsevat tukea ja apua jokapäiväisessä elämässään, samoin niiden nuorten hyväksi, joilla on erityistarpeita.

Hallinto tiedotti organisaatiokartastaan ja päivätoiminnan eri osastoista. Hallinnon työntekijä Annelie Nyman puhui aiheesta ”Vad är ett gott åldrande?” (Mikä on hyvää vanhenemista?), jossa hän toi esiin toiminnan neljä kulmakiveä.

Katso mukana lähetettävä diaesitys.

Mehiläispesät

Romanien mehiläispesä

Mehiläispesän osanottajat: Martha Wicklund (V), Omid Lundin Sulayman, Muamer Sepic, Sahra Strandberg, romanien edustajat ja Lovisa Strand

Mehiläispesä keskittyi vanhempien romanien muuttuneeseen tilanteeseen. Aikaisemmin vanhemmista ovat pitäneet huolta enimmäkseen heidän omaisensa, mutta sitä mukaa kun kokopäivätoissa käyvien romanien määrä on kasvanut, tarvitsevat useammat vanhemmat romanit tukea ja hoitotoimia kunnalta.

Keskustelussa oli aiheena tiedottamisen tarve romaneille heidän eri mahdollisuuksistaan hoidon ja hoivan alueella. Useampia tiedotustilaisuuksia voidaan järjestää eri aiheista. Tällä hetkellä ovat ajankohtaisia romanin kielivarieteetit kalderasha, arli/gurbeti sekä suomen kieli. Juuri nyt on vaikeaa arvioida, kuinka suuri tarve on.

Keskustelun tuloksena oli, että nyt tullaan panostamaan romanien rekrytoimiseksi kotihoitoon.

Toiminnanjohtajat varaavat 5 paikkaa koulutuksessa tätä varten ja huolehtivat siitä, että nämä virat täytetään kotihoidossa. Vivalla, Mikaeli ja Baronbackarna ovat ajankohtaisia alueita.

Romaneille tarjotaan myös tilaisuus osallistua rekrytointitapaamiseen 19. toukokuuta.

On tärkeää painottaa, että nykyisen tilanteen hoitamiseksi käännyimme suoraan romanien puoleen, mutta ettei tätä enää tarvitsisi tehdä jonkin ajan kuluttua.

Se, mitä pitää kehittää edelleen, on se, että tulevaisuudessa luotava romanityöryhmä voisi käyttää kulttuuria, hajuja, ruokaa, lauluja ja kertomuksia toiminnassaan. Romanityöryhmän tulisi olla mukana tulevia työmuotoja luotaessa. Meidän tulee palata tähän asiaan myöhemmin.

Mehiläispesässä kävi myös ilmi, että on olemassa tarve puhua avuntarpeenkäsittelijöiden sekä Omaiskeskuksen (Anhörigcentrum) kanssa.

Toiminnanjohtajat tarkistavat myös oman toimintansa kielitaidot. Onko olemassa romanin eri varieteettien taitoja? Meidän tulee palata tähän asiaan myöhemmin.

Viittomakielisten mehiläispesä

Läsnäolijat: Åsa Tiderman, Maria Reuterhäll, Hanna Sahlqvist, Marie Brorson (S), viittomakielisten edustajat ja Tommy Aldergrim.

Tämä kieliryhmä on jo aikaisemmin toivonut keskusteluja toimintarajoitteisista viittomakielisistä useasta eri näkökulmasta, kuten esimerkiksi henkilökunnan kieli- ja kulttuurikompetenssi asuntoloissa ja jokapäiväisessä toiminnassa. Viittomakielistä ympäristöä ei ole tarjolla, koska kuurojen pitää olla yhdessä samassa ryhmäasunnossa asuvien kuulevien kanssa. Mikä kieli- ja kulttuurikompetenssi on sillä avuntarpeenkäsittelijällä, joka päättää toteutettavista toimenpiteistä? Näitä kysymyksiä halutaan tuoda esiin kunnan vastuuhenkilöiden kanssa. Keskustelu aloitettiin määrittelemällä toimintarajoitteiset viittomakieliset, mikä on ensisijaista? Sekö, että on ihminen kuuro, jolla on toimintarajoite vai se, että on kyse toimintarajoitteisesta, joka on myös kuuro? Keskustelussa tuotiin edelleen esille se, että on tärkeää luoda viittomakielinen ympäristö ja vapaa-ajantoimintoja tälle ryhmälle. Lisäksi tuotiin esiin kysymys, joka koskee kuurosokeita, jotka eivät ole henkisesti jälkeenjääneitä ja joiden elämä on rajoitettua jokapäiväisessä elämässä, koska heillä on muita tarpeita ja toimintoja kuin muilla. Ryhmä päätti, että tätä keskustelua pitää jatkaa ja perustaa työryhmä keskustelujen jatkamiseksi.

Ruotsinsuomalaisten mehiläispesä

Mehiläispesään osallistuivat: Annelie Nyman, Annelie Söderberg, Åsa Pettersson, ruotsinsuomalaiset edustajat ja Hanna Swingborg

Ryhmä keskusteli siitä, miten voimme parhaiten saada perille viestimme mm. vanhustenhuollosta ja suomalaisesta yhdistyksestä. Keskusteltiin myös siitä, että tietyt suomalaiset ovat lopettaneet käymisen suomalaisessa yhdistyksessä ja seurakunnassa, ja edustajat juttelivat, miten he voisivat parhaalla mahdollisella tavalla saada yhteyden näihin ihmisiin antaakseen heille tietoja kotihoidosta ja tarjotakseen heille tukea. Keskusteluissa mainittiin myös, että meidän tulee olla paremmin näkyvillä myös nuorille ja että suomalainen yhdistys tarvitsisi enemmän nuoria jäseniä.

Kieliryhmä keskusteli myös Löwenhjelmin talosta ja siitä, miten sitä voitaisiin parantaa. Toivomme hyvää elämänlaatua niille asukkaille, joilla on enemmän yhteyksiä suomen kieleen. Miten tämä ratkaistaan parhaalla mahdollisella tavalla? Löwenhjelmin talon työryhmällä on kokous 25. toukokuuta, jolloin he tuovat esiin siellä Dialogifoorumissa esitetyt mielipiteet.

Kokouksen päättäminen

Tommy ilmoitti, että lauantaina 14. toukokuuta pidetään viittomakielen päivä ja että silloin kulttuurikorttelissa järjestetään tätä koskeva tapahtuma. Lovisa ja Tommy päättivät kokouksen ja sanoivat kaikille ”näkemiin”.

Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 29. syyskuuta 2022 klo 17–19. Kokous sopi siitä, että seuraavassa keskustelufoorumissa keskusteltaisiin aiheesta kulttuurikortteli.

Muuta/lisätietoja

Tietoja avustusten hakemisesta:

<https://www.isof.se/stod-och-sprakrad/bidrag-till-minoritetspraken/soka-bidrag>

Tietoja paikallisista MR-päivistä:

<https://www.orebro.se/fordjupning/fordjupning/sa-arbetar-vi-med/manskliga-rattigheter/manskliga-rattighetsdagar.html>

Powerpoint-tiedosto hoito- ja hoivahallinnolta: